

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC400
Zaaknummer Klachtencommissie 2012T802

datum uitspraak 28/07/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

de Congregatie Broeders van O.L. Vrouw van Lourdes,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 16 augustus 2013, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 28 mei 2013 met zaaknummer 2012T802, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief van 24 juli 2013, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 19 november 2013 zijn namens de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Verzoeker heeft hierop geantwoord bij brief van 22 april 2014. Verweerder is in de gelegenheid gesteld te reageren, hetgeen verweerder heeft gedaan bij brief van 3 juni 2014.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker was in 1965 opgenomen als patiënt in de [instelling] te [plaats], de [naam instelling].

Wijlen [voornaam] [naam] (hierna: [naam]) was door de behandelend geneesheer dr. [naam] aangewezen voor intensieve gesprekstherapie met verzoeker. Na een aantal gesprekken met [naam] te hebben gevoerd, nodigde [naam] verzoeker uit om bij hem thuis langs te komen. Dit heeft een aantal keren plaatsgevonden zonder dat er noemenswaardige dingen voorvielen. Wel bracht de manier waarop [naam] verzoeker soms aanraakte, hem soms in verwarring.

Op een avond toen verzoeker wederom bij [naam] thuis was, werd er alcohol gedronken en begon [naam] verzoeker aan te raken -zoals hij wel eerder had gedaan-, maar dit keer wilde [naam] meer. Hij heeft verzoeker toen seksueel misbruikt door verzoekers broek open te maken en aan de penis van verzoeker te sabbelen. Verzoeker kon [naam] in eerste instantie tegenhouden, maar door de drank en de medicijnen was de weerstand van verzoeker afgenomen en kon hij zich nauwelijks nog verdedigen. Verzoeker heeft het misbruik beleefd als vanaf een afstand, alsof hij er zelf niet bij was.

Al met al is aannemelijk geworden dat verzoeker in 1965 meerdere malen door [naam] seksueel is misbruikt door verzoekers broek open te doen, op zijn knieën voor verzoeker te gaan liggen en aan verzoekers piemel te gaan sabbelen. Daarnaast is aannemelijk geworden dat [naam] verzoeker eenmaal vastpakte, met zijn mond op verzoekers mond perste en daarbij begon te hijgen en te steunen. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik 18 jaar. Verzoeker was patiënt binnen de [naam instelling] en [naam] was zijn therapeut.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 28 mei 2013 (zaaknummer 2012T802) van de Klachtencommissie gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van 24 juli 2013, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 4, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling is van toepassing in geval van eenmalige tot enkele malen verkrachting. De reikwijdte van het begrip verkrachting binnen categorie 4 dient -aldus de Toelichting bij de Compensatieregeling- door de Compensatiecommissie te worden bepaald. De Compensatiecommissie ziet in zijn algemeenheid seksuele handelingen waarbij wordt binnengedrongen in het lichaam van ofwel het slachtoffer ofwel de dader als verkrachting die valt in categorie 4. Orale seksuele handelingen vallen daar in beginsel ook onder.

3.3 Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval geen sprake zijn, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 4. Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 19 november 2013 is namens verzoeker bij brief d.d. 19 november 2013 van mr. Weller de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Aanleiding voor de opname van verzoeker in 1965 in [plaats], was het recente overlijden van zijn [familielid] en de intensieve thuisverpleging die daaraan vooraf waren gegaan: dit heeft een ontwrichtende uitwerking gehad op het hele gezin, zo ook op verzoeker. Tijdens die opname is verzoeker door zijn therapeut seksueel misbruikt. Indien het misbruik niet zou hebben plaatsgevonden, had verzoeker de juiste begeleiding gekregen en had hij het verlies van zijn [familielid] hebben kunnen verwerken en zou hij zijn leven zonder beperkingen hebben kunnen voortzetten. Door het seksueel misbruik is het met verzoeker bergafwaarts gegaan. Hij heeft in [jaartal] een [diploma] behaald, maar enige tijd daarna is hij opgenomen geweest in een psychiatrische instelling te [plaats]. Werken in de [beroepssector] liep steeds binnen een afzienbare duur op niets uit. Op advies van de behandelend psychiater heeft hij een arbeidsongeschiktheidsuitkering aangevraagd: die heeft hij ontvangen in de jaren [jaartal]-[jaartal]. Uiteindelijk is verzoeker in de bijstand beland en van daaruit is hij samen met zijn vrouw een winkel begonnen, waarbij de bijstanduitkering langzaam werd afgebouwd. Een carrière als [beroep] was niet meer mogelijk. Verzoeker is beschadigd geraakt door het seksueel misbruik en lijdt aan een posttraumatische stresstoornis.

Het inkomen dat verzoeker thans in zijn leven heeft genoten, afgezet tegen het inkomen dat hij -indien hij niet seksueel zou zijn misbruikt- als [beroep] genoten zou hebben, overschrijdt het maximaal te adviseren compensatiebedrag. Thans is verzoeker onder behandeling bij het RIAGG en daarvoor maakt hij kosten die voor zijn rekening blijven en die moeten worden geschat op €165,- per jaar.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van d.d. 3 juni 2014 gereageerd en -kort samengevat- het volgende gesteld.

Verweerder merkt allereerst op dat het buitengewoon verwerpelijk is dat verzoeker tijdens zijn opname in een psychiatrische inrichting seksueel is misbruikt door zijn therapeut. Het is, aldus verweerder, invoelbaar dat de psychische klachten waarvoor verzoeker al in behandeling was, door het seksueel misbruik zijn verergerd. Wel plaatst verweerder enkele kanttekeningen bij de gestelde vermogensschade. Zo is het een feit dat verzoeker reeds kampte met psychische problemen die door andere oorzaken waren veroorzaakt vóórdat het seksueel misbruik plaatsvond. Voorts wordt opgemerkt dat verzoeker geen stukken heeft kunnen overleggen waaruit de reden van de arbeidsongeschiktheid in [jaartal] valt af te leiden. De carrièreswitch om een winkel te beginnen wordt door verzoeker weliswaar toegeschreven aan het misbruik, maar deze stelling wordt niet verder onderbouwd.

Wat betreft de berekening van de gestelde vermogensschade merkt verweerder op dat die op netto-basis dienen te geschieden, dat het niet reëel is om uit te gaan van een fictief inkomen als [beroep] en -tot slot- dat geen inzage is gegeven over de inkomsten over de periode van [jaartal] tot [jaartal].

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 4, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen factoren en de door verweerder aangedragen argumenten, beoordeeld en overweegt als volgt.

4.6 Vast is komen te staan dat verzoeker reeds vóór het onderhavige seksueel misbruik kampte met psychiatrische problemen. Uit de brief d.d. [datum] van [naam] (arts) blijkt dat hij in [jaartal] is opgenomen omdat hij in zijn werk en in mindere mate thuis volledig was vastgelopen. Verzoeker kwam niet meer tot activiteiten, leed aan stotteren en aan dwanghandelingen, die sinds het overlijden van zijn [familielid] in ernst waren toegenomen. Er was - aldus [naam]- sprake van dwangneurose met decompensatieverschijnselen. In de brief van [datum] van [naam] (sociaal psychiatrisch verpleegkundige) wordt ook genoemd 'verwaarlozing in het gezin van herkomst'. De Compensatiecommissie begrijpt dit aldus dat het gezin van herkomst sinds het overlijden van het [familielid] niet meer optimaal/voldoende kon functioneren ten opzichte van verzoeker. Duidelijk wordt dat reeds vóór het onderhavige seksueel misbruik sprake was van forse psychiatrische problematiek, waarvan de gevolgen in redelijkheid niet voor rekening van verweerder kunnen worden gebracht.

Daarbij komt dat niet zonder gerede twijfel aannemelijk is geworden dat de kortdurende arbeidsongeschiktheid ([jaartal]-[jaartal]) alsook de carrièreswitch om een winkel te beginnen in een causaal verband staat met het seksueel misbruik.

Uit de overgelegde brieven van het RIAGG van [datum] en van [datum] blijkt duidelijk dat verzoeker ook recent in zijn leven in behandeling is geweest voor het seksueel misbruik (de mannenpraatgroep en behandeling bij het RIAGG) en dat het seksueel misbruik een negatieve stempel drukt en heeft gedrukt op zijn persoonlijk leven. Dit neemt niet weg dat er voor de Compensatiecommissie al met al geen, althans onvoldoende aanknopingspunten zijn om te kunnen concluderen dat het seksueel misbruik *zonder gerede twijfel* tot substantiële vermogensschade heeft geleid: niet voldoende duidelijk is geworden dat verzoeker -indien hij niet seksueel zou zijn misbruikt- niet ook te kampen zou hebben gehad met psychische problematiek waardoor hij zijn carrière in de [beroepssector] mogelijk ook niet ongestoord zou hebben kunnen voortzetten. Nu een causaal verband niet zonder gerede twijfel is komen vast te staan, kunnen kanttekeningen over de wijze waarop de gestelde vermogensschade door verzoeker is berekend (bruto i.p.v. netto, uitgaan van een [niveau]- i.p.v. een [lager niveau]-[beroeps]inkomen) buiten beschouwing blijven.

De kosten voor therapie in verband met het seksueel misbruik die voor rekening van verzoeker zijn gebleven, zijn -naar het oordeel van de Compensatiecommissie- niet dermate hoog dat deze als 'substantieel' kunnen worden aangemerkt. Dit brengt zich dat vermogensschade niet voor vergoeding in aanmerking kan komen.

4.7 De Compensatiecommissie wenst met het hiervoor gestelde over 'causaal verband' en 'substantiële vermogensschade' op geen enkele wijze afbreuk te doen aan de gevolgen die de ernstige inbreuk op de lichamelijke en psychische integriteit van verzoeker heeft gehad. Zij hecht er nadrukkelijk aan op te merken dat zij zich rekenschap geeft van de ernst van het verzoeker op een kwetsbare leeftijd aangedane seksuele misbruik, en van het feit dat verzoeker als patiënt door zijn therapeut (uitgerkend hem had verzoeker moeten kunnen vertrouwen) seksueel is misbruikt. Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot het advies aan verweerder om in categorie 4 het vaststaande bedrag van €25.000,- aan verzoeker te betalen.

4.8 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van € 3.126,11 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is, gelet op artikel 22 van de Compensatieregeling van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten van rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van € 1.500,- inclusief kantoorkosten en BTW.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 4 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 4 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag van €25.000,-- te betalen, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van € 1.500,-- inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 28/07/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter